

Kandidat za Europsku prijestolnicu mladih 2021.

Projekt Zdravi grad u Varaždinu pokrenut je već ranih devedesetih godina, a nositelj projektnih aktivnosti bio je Upravni odjel za školstvo, zdravstvo i socijalnu djelatnost Grada Varaždina. Projekt nije posjedovao specifičnu prepoznatljivost do 2000. godine kada je na inicijativu Upravnog odjela i Suportivnog centra HMZG pokrenuto provođenje RAP-a u Varaždinu. Iste godine provedena je i konsenzus konferencija na kojoj je utvrđeno pet prioritetnih područja budućeg rada projekta Varaždin - zdravi grad. To su unapređenje zdravlja djece i mladih, podrška obitelji, unapređenje okolinskog zdravlja, održivi gospodarski razvoj i unapređenje djelotvornosti sustava. Iste godine objavljena je *Gradska slika zdravlja* i *Gradski plan za zdravlje* kao strateški dokumenti koji odražavaju stečeni uvid u novonastale potrebe građana i definiraju prioritetna područja aktivnosti. Aktivnosti projekta Varaždin - zdravi grad u velikoj su mjeri usmjereni prema mladima i osobama s invaliditetom. Gradsko vijeće mladih Grada Varaždina sastavljeno od učenika srednjih škola omogućuje mladim ljudima da sami izraze svoje probleme i potrebe, da stvaraju projekte i da ih pokušaju realizirati u školama i lokalnoj zajednici. Kao savjetodavno tijelo Gradskog vijeća osnovan je Savjet mladih Grada Varaždina s ciljem aktivnog uključivanja mladih u javni život Varaždina. Prva sjednica Gradskog vijeća mladih održana je 2004. godine. Na sjednicama Vijeća predlagani su projekti pojedinih varaždinskih škola među kojima se biraju

najkvalitetniji, koji će biti financirani, a razvijala se i suradnja među svim mladim vijećnicima te nastaju i brojni zajednički projekti. Na djelovanje Gradskog vijeća mladih značajno je utjecao rad grupe *PRO HOMINE* koja okuplja varaždinske profesore, učenike i roditelje i udružuje ih preko različitih aktivnosti koje imaju za cilj unapređenje demokracije, poboljšanje kvalitete života, međunarodnu i međukulturnu suradnju. Adresiranju potreba osoba s invaliditetom usmjeren je program uklanjanja arhitektonskih barijera za pristup osoba s invaliditetom u javne, kulturne i zdravstvene ustanove u Varaždinu. U okviru tog programa primjerice izgrađena je pristupna rampa za osobe s invaliditetom u varaždinskom Domu zdravlja. Varaždin od drugih hrvatskih gradova izdvaja izuzetna spomenička i umjetnička baština s najočuvanijom i najbogatijom urbanom baroknom cjelinom u kontinentalnoj Hrvatskoj. Smješten na raskrižju putova i u dodiru sa svakom od strana svijeta, Varaždin je izgrađen kao most kojega su polako zidali nebrojeni neimari i njihove sudbine. Plemstvo, obrtnici, trgovci i bogato građanstvo, svatko je od njih svojim kamenom nadogrudio grad koji je bio i hrvatska prijestolnica. Varaždin se danas može podičiti biserima arhitektonske baštine i starogradskom jezgrom čiji mu je barokni sklad donio laskavu titulu kandidata za listu kulturne baštine UNESCO-a. Vezano za obrazovanje i znanost može se reći da je tradicija predškolskog odgoja u Varaždinu duža od 70 godina. U deset ustanova (jednoj je osnivač Grad i deset privatnih osnivača) predškolskim

odgojem obuhvaćeno je 1 700 djece. Varaždin je 2008. godine postao prvi grad u RH u kojem su stvoreni prostorni uvjeti za provođenje nastave u jednoj smjeni u svih sedam osnovnih škola za 3 800 učenika, uz niz dodatnih aktivnosti u školama (produženi boravak, mobilni timovi, sport). U vanjske prostore škola uveden je videonadzor. Zbog svega toga Projekt jednosmjenske nastave pod nazivom *Škola otvorenih vrata* dobiva prvu nagradu na Danima kreativnosti i inovativnosti travnja 2010 u organizaciji Mreže za razvoj i kreativnost Hrvatske. U svrhu pomoći i potpore učenika i studenata dodjeljuju se stipendije (aktivno 400 stipendista) i sufinanciraju troškovi prijevoza studenata i učenika (710 korisnika). Program cjeloživotnog obrazovanja usmjeren je na obrazovanje postojećih stručnjaka na način i u zvanja kakva traže investitori. Varaždin posebnu brigu vodi o socijalno ugroženim skupinama i invalidima, kao i o djeci i mladima. Tako je Varaždin među prvim gradovima u Hrvatskoj stekao prestižnu titulu *Varaždin – grad prijatelj djece*, a ove godine se kao prvi i jedini grad iz Republike Hrvatske na inicijativu mladih kandidirao za Europsku prijestolnicu mladih 2021. (V4EYC2021) i uspio ući među finalnih pet gradova. Ideja je započeta na inicijativu mladih te je za provedbu procesa kandidature bila zadužena Radna grupa Nezavisne platforme mladih Varaždin, koja je pripremala i prijavila kandidaturu, vodila upravljačke, administrativne, financijske i pravne poslove oko pripreme projekta, a na temelju profesionalnog iskustva stečenog dosadašnjim radom na

organizaciji međunarodnih događanja, festivala i manifestacija, povezivanja s diplomatskim predstavništvima, suradnjom s europskim i svjetskim gradovima, kao i na temelju pozitivnih iskustava gradova koji su imali status Europske prijestolnice mladih, sve u koordinaciji i uz suradnju upravnih tijela Grada Varaždina, Savjeta mladih Grada Varaždina, drugih pravnih osoba u kojima Grad Varaždin ima dionice ili osnivačke udjele te formalnih i neformalnih organizacija mladih i za mlade. ENTER! preporuke usvojene su 2015. godine s osnovnim ciljem da se mladima koji žive u nepovoljnom okruženju omogući pristup socijalnim pravima. Preporuke predlažu razvoj politika koje u obzir uzimaju specifične situacije i potrebe mladih ljudi koji žive u nepovoljnom okruženju. Takve bi politike trebale biti usmjerene na to da preveniraju i iskorijene siromaštvo, diskriminaciju, nasilje i isključenost s kojima se mladi danas suočavaju. Implementacija ENTER! preporuka podržana je verzijom preporuka koja je prilagođena mladima, priručnikom za implementaciju Taking it seriously, edukativnom igrom o socijalnim pravima Dignityland, primjerima projekta i različitim publikacijama poput Kompassa - priručnika za edukaciju mladih o ljudskim pravima. Kako je za ostvarivanje socijalnih prava potrebno osigurati interdisciplinarni i međusektorski pristup, trening će okupiti različite dionike koji imaju utjecaj i motivaciju da aktivno rade na uklanjanju barijera s kojima se mladi suočavaju u procesu pristupa socijalnim pravima. Sudionici edukacije, predstavnici/zaposlenici Centra za socijalni rad, Zavoda za zapošljavanje, gradske uprave, nevladinih organizacija i organizacija mladih, Savjeta mladih, donositelja odluka i politika te svi oni koji žele unaprijediti svoje znanje o ovoj tematici i koji s drugim akterima žele aktivno raditi na uklanjanju barijera koje postoje u Gradu Varaždinu, imat će prilike unaprijediti kapacitet za rad s mladima, dobiti podršku u planiranju specifičnih naknadnih inicijativa temeljenih na neformalnoj edukaciji i radu s mladima, koje će biti usmjerene na pružanje podrške mladima u procesu pristupa socijalnim pravima. Grad Varaždin ima Prenočište za beskućnike i Dom za žrtve obiteljskog

nasilja, a vrlo dobro su razvijeni programi za osobe s invaliditetom. Godine 2009. završena je prilagodba ŠRC Aquacity za osobe s invaliditetom (šetnica, rampa za ulazak u vodu, bočalište za invalide, igrališta za djecu s posebnim potrebama). Grad donira svakom novorođenom djetetu financijska sredstva, a socijalno ugrožena djeca ljetuju u gradskom odmaralištu na otoku Rabu. Grad svake godine povećava sredstva za programe udruga koje se bave osobama s invaliditetom i razvija socijalne programe. Gradska politika poboljšala je jednaki pristup i kvalitetu života ljudi s teškoćama u razvoju, dodjelom stana za stambenu zajednicu udruzi osoba s intelektualnim teškoćama Grada Varaždina Sunce, a od 2004. godine osobe s intelektualnim teškoćama izmještene su iz udomiteljskih obitelji i žive u stanu dodijeljenom od Grada Varaždina u okviru pilot programa INKLUZIJE. U 2018. godini je Grad Varaždin uveo novi program, poludnevni boravak za mlade i odrasle osobe s tjelesnim invaliditetom, gdje

je provoditelj usluge Gradsko društvo Crvenoga križa Varaždin. Usluge koje se provode u poludnevnom boravku uključuju rehabilitacijske postupke, edukativne aktivnosti, radne aktivnosti, psihosocijalnu podršku, aktivnosti slobodnog vremena i prehranu. Grad Varaždin, kao turistički razvijena destinacija, infrastrukturom i sadržajima pristupačna je osobama s invaliditetom prometnom infrastrukturom (nogostupi, križanja, parkirališta, zvučni semafori, prometna signalizacija), pristupačnim javnim ustanovama (zdravstvene, bazen, pošta, banka, trgovine, gradska tržnica, željeznički kolodvor, muzej), smještajnom ponudom (hoteli, hostel i studentski dom) te ugostiteljskom i rekreacijskom ponudom (restorani, šetnice, sportska dvorana, kupalište itd.)

Mirna Kezele, dipl.iur.

Privremena pročelnica, Upravni odjel za socijalnu skrb, mjesnu samoupravu i civilno društvo Grada Varaždina
mirna.kezele@varazdin.hr

